

Asia: VN/20373/2025

Työ- ja elinkeinoministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain kumoamiseksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi

Yleiset kommentit esityksestä

Tässä voitte antaa esitysluonnokseen liittyvät yleiset huomiot

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain kumoamiseksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi. Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta.

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että yhteistoiminta-asiamiehestä annettu laki kumottaisiin ja yhteistoiminta-asiamiehen toimisto lakkautettaisiin. Yhteistoimintalainsäädännön valvontatehtävät siirrettäisiin työsuojeluviranomaiselle. Henkilöstörahastojen valvonta ja henkilöstörahastorekisterin ylläpito siirrettäisiin Patentti- ja rekisterihallitukselle. Lisäksi henkilöstörahastojen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi otettaisiin käyttöön henkilöstörahaston valvontamaksu.

KT pitää esityksellä tavoiteltavia säästö- ja tehostamistavoitteita pääosin kannatettavina sekä katsoo viranomaisten tehtävien keskittämisen ja julkishallinnon organisoinnin selkeyttämisen perustelluiksi.

1. Laki yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain kumoamisesta

1 §

KT katsoo, että yhteistoiminta-asiamiehen toimiston lakkauttaminen ja tehtävien siirtäminen työsuojeluviranomaiselle sekä Patentti- ja rekisterihallitukselle on perusteltua osana valtionhallinnon tavoiteltuja säästö- ja tehostamistoimia.

Esitysluonnoksen mukaan yhteistoimintalainsäädännön neuvonta- ja valvontatehtävien siirto työsuojeluviranomaiselle tehostaisi julkishallinnon organisointia. Työsuojeluviranomainen tarjoaa neuvontaa laajasti työlainsäädäntökysymyksissä. Yhteistoimintalainsäädäntö muodostaa melko pienen osa-alueen työlainsäädännön kokonaisuudesta ja esitysluonnoksessa todetaankin, että yhteistoimintaa koskevan lainsäädännön valvonnan keskittäminen yksittäiselle erityisviranomaiselle on lähtökohtaisesti poikkeuksellinen ratkaisu. Julkisen sektorin yhteistoiminta ei ole yhteistoiminta-asiamiehen valvonnan piirissä. Lisäksi työsuojeluviranomainen valvoo tällä hetkellä jo työsuojelun yhteistoimintaa. Yksittäisen työnantajan näkökulmasta uudistus voisi sujuvoittaa viranomaisasiointia, koska työsuojeluviranomaisen olisi mahdollista samalla kertaa tarjota neuvontaa ja ohjeistusta myös muuta työ-elämlainsäädäntöä koskeviin kysymyksiin. Näin ollen KT pitää yhteistoimintalainsäädännön valvontatehtävien keskittämistä työsuojeluviranomaiselle pääosin kannatettavana. Erillisen viranomaisen lakkauttaminen tukee myös hallinnon keventämistä.

Esitysluonnoksessa todetaan yhteistoiminta-asiamiehen toiminnan painottuneen ennakkolisiin toimiin sekä työnantajien neuvontaan ja ohjeistukseen. Etenkin työnantajien neuvonnalla ja ohjeistuksella on pystytty ennaltaehkäisemään tehokkaasti lain rikkomustapauksia, kuten esityksestä käy ilmi. Esitysluonnoksessa todetaan kuitenkin, että yhteistoiminta-asiamiehen nykyisiä erityistehtäviä ei välttämättä voida toteuttaa uusissa viranomaisissa ainakaan nykyisessä laajuudessaan. On myös mahdollista, että neuvonnan ja ohjeistamisen vähentäminen voisi johtaa valvonta-asioiden määrän kasvuun.

KT pitää tärkeänä, että riittävä työnantajien ennakkollinen neuvonta ja ohjeistus yhteistoimintalain soveltamiseen turvataan jatkossakin. Ennakollisen neuvonnan tarve yhteistoimintalain tulkintaan liittyvissä asioissa korostuu erityisesti pienemmissä yrityksissä, mutta on tärkeää kaikenkokoisille työnantajille tulkinnanvaraisissa tilanteissa. Erityisesti esitysluonnoksen sivulla 15 mainitut lainsäädäntömuutokset voivat lisätä yhteistoimintalainsäädännön neuvonnan tarvetta, joten työsuojeluviranomaisen riittävien resurssien turvaamiseen tehtäviensä hoitamiseksi tulee kiinnittää huomiota.

2 §

-

2. Laki yhteistoimintalain muuttamisesta

29 § Henkilöstön hallintoedustus

Yhteistoiminta-asiamies toimii myös poikkeuslupaviranomaisena yhteistoimintalain mukaisen hallintoedustuksen toteutustavasta poikkeamista koskevissa asioissa. Työ- ja elinkeinoministeriössä on vireillä yhteistoimintalain muuttamista koskeva lainsäädäntöhanke, jonka tavoitteena on muuttaa henkilöstön hallintoedustusta koskevaa sääntelyä laskemalla hallintoedustuksen soveltamisrajaa sekä muuttamalla hallintoedustuksen toteuttamistapaa. Mikäli esitys toteutuu

ehdotetun mukaisesti, työsuojeluviranomaisen tehtäväksi siirtyisi jatkossa myös yhteistoimintalain mukaiseen hallintoedustukseen liittyvien poikkeuslupien myöntäminen.

KT pitää tärkeänä, että työnantajalla on jatkossa mahdollisuus saada viranomaiselta poikkeuslupa henkilöstön hallintoedustuksen toteuttamistavasta. Koska KT:n näkemyksen mukaan hallintoedustusta koskeva lainsäädäntöhanke toteutuessaan esitetyn mukaisesti voi lisätä poikkeuslupien tarvetta, on huolehdittava edelleen siitä, että työsuojeluviranomaisella olisi riittävät resurssit mahdollisten poikkeuslupien käsittelyyn muiden tehtäviensä ohella.

43 § Valvonta

-

46 § Rangaistussäännökset

-

3. Laki yhteistoiminnasta suomalaisissa ja yhteisön laajuisissa yritysryhmissä annetun lain 48 §:n muuttamisesta

48 § Valvonta

-

4. Laki henkilöstöedustuksesta eurooppayhtiössä ja eurooppaosuuskunnassa sekä työnantajavelvoitteista ja henkilöstöedustuksesta rajat ylittävissä yritysjärjestelyissä annetun lain 37 §:n muuttamisesta

37 § Valvonta

-

5. Laki henkilöstörahastolain muuttamisesta

13 § Rekisteröinti-ilmoitus

-

14 § Rekisteröinti

-

32 § Ilmoitus henkilöstörahastoerien määräytymisperusteista ja niiden muutoksista

-

38 § Palkkio-osuuden siirtäminen henkilöstörahastoon

-

56 § Purkamisperusteet

-

57 § Selvityksen toimittajat ja selvitysmenettely

-

58 § Varojen jako

-

63 § Valvonta

-

63 a § Toimivaltuudet henkilöstörahastojen valvonnassa

-

65 § Valvontamaksu

-

6. Laki Patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

3 §

-

7. Laki työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain muuttamisesta

13 § Toimintaohjeen ja kehotuksen antaminen

-

17 § Asian käsittely

-

8. Laki henkilöstörahaston valvontamaksusta

1 § Tarkoitus ja soveltamisala

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että henkilöstörahastojen valvontaa varten henkilöstörekisteriin merkityiltä henkilöstörahastoilta perittäisiin valtiolle vuotuista henkilöstörahaston valvontamaksua. KT pitää tärkeänä, että työnantajille ei aiheudu henkilöstörahastojen valvontatehtävien siirron tai valvontamaksun johdosta lisäkustannuksia.

2 § Henkilöstörahaston valvontamaksu

-

3 § Toimivaltainen viranomainen

-

4 § Valvontamaksun suorittaminen

-

5 § Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi

-

6 § Oikaisu maksunsaajan hyväksi

-

7 § Muutoksenhaku

-

8 § Valvontamaksun perintä

-

9 § Tietojenantovelvollisuus

-

10 § Valvontamaksun enimmäismäärän tarkastaminen

-

Kallberg Ann-Mari

Kunta- ja hyvinvointialueuetyöntajat KT - Työmarkkinajuristi Eveliina
Ryyänen